

Generalitat de Catalunya
Departament d'Afers i Relacions
Institucionals i Exteriors i Transparència
**Secretaria de Transparència
i Govern Obert**

PROCÉS PARTICIPATIU PER A LA REFORMA HORÀRIA DOCUMENT RESUM SESSIÓ

SESSIÓ 2: IGUALADA (29/09/2016)

Índex

1. Presentació del procés	3
1.2. Procés participatiu per a la reforma horària	3
1.2. Programa sessió	3
1.3. Nombre participants/entitats	4
1.3.1 Perfil dels participants	4
1.3.2 Llistat entitats participants	5
Tot i que quasi bé totes les persones participants pertanyen a alguna o varies entitats, cap d'elles va participar del taller en nom o representació d'alguna entitat.	5
2. Aportacions dels participants	6
2.1. EIX 1: TEIXIT PRODUCTIU	6
2.1.1. Objectiu 1: Compactar els horaris laborals	6
2.1.2. Objectiu 2: Flexibilitzar la jornada de treball	6
2.1.3. Objectiu 3: Aconseguir unes organitzacions més productives	7
2.2. EIX 2: EDUCACIÓ	7
2.2.1. Objectiu 1: Establir una franja horària educativa escolar i extraescolar de 8 a 19h (escola)	7
2.2.2. Objectiu 2: Compactar l'horari escolar (institut)	8
2.2.3. Objectiu 3: Establir una franja horària de 8 a 19h (universitat)	8
2.3. EIX 3: ADMINISTRACIÓ	9
2.3.1. Objectiu 1: Generalitzar un horari compacte	9
2.3.2. Objectiu 2: Potenciar i agilitzar el e-govern	9
2.3.3. Objectiu 3: Humanitzar els horaris dels actes públics i racionalitzar els calendaris i horaris dels càrrecs electes i directius	9
2.4. EIX 4: COMERÇ I CONSUM	10
2.4.1. Objectiu 1: Humanitzar els horaris comercials (7 a 19:30h)	10
2.4.2. Objectiu 2: Fomentar hàbits de compra alineats amb els nous horaris	10
2.4.3. Objectiu 3: Adaptar-se als hàbits de compra a una societat diversa	11
ANNEX I. Recull fotogràfic	12
ANNEX II. Resultats avaluació sessió	13

1. Presentació del procés

1.2. Procés participatiu per a la reforma horària

La reforma horària és una demanda de part de la societat civil que s'ha articulat a través de la Iniciativa per a la Reforma Horària, entitat sense afany de lucre que es constitueix amb l'objectiu que es modifiquin els horaris d'acord a una ordenació del temps més adaptada als estàndards europeus i a la cronobiologia de les persones.

El procés de reforma s'ha institucionalitzat a través del Consell Assessor per a la reforma horària i els treballs legislatius que s'estan duent a terme al Parlament de Catalunya.

Paral·lelament, la Secretaria de Transparència i Govern Obert, en col·laboració amb la Iniciativa per a la Reforma Horària, ha obert un procés participatiu arreu del territori català per escoltar la ciutadania i recollir idees i propostes per fer efectiu i facilitar el procés de reforma horària.

Objectius del procés

- Informar la ciutadania sobre els diferents aspectes de la reforma horària.
- Debatre sobre els reptes i oportunitats de la reforma horària.
- Recollir idees i aportacions per fer efectiva i facilitar la reforma horària.
- Incorporar la visió dels diferents agents més afectats per la reforma.

Eixos de debat

- Teixit productiu
- Educació
- Cultura i oci
- Administració
- Comerç i consum
- Mobilitat

1.2. Programa sessió

La sessió de debat del dia 29 de setembre s'ha celebrat al Centre Cívic del Passeig (Igualada), 16.30h a 20.00 hores.

Primer de tot s'ha **informat** sobre el procés i la sessió en una breu introducció on s'ha aclarit de forma genèrica els principals objectius de la reforma horària amb la realització d'un qüestionari en conjunt respecte dels objectius i propostes de la reforma horària. Durant 20 minuts hi ha hagut una discussió en grup sobre la reforma horària, les seves fites, etc. tot aclarint conceptes, creences, etc. Abans d'entrar en la segona part del

debat, s'han presentat els objectius dels eixos i s'ha convidat la gent que apuntés a l'apartat ALTRES CONSIDERACIONS un altre objectiu si ho creien convenient.

La tercera part de la sessió ha consistit en dividir els assistents en dos grups per tal de desenvolupar el taller participatiu amb més flexibilitat i que poguessin debatre entre ells. Un cop fets els dos grups s'ha demanat als participants la confirmació en la prioritització dels eixos de la reforma horària (teixit productiu, educació, administració, comerç i consum, oci i cultura i mobilitat). S'ha establert la selecció d'eixos segons el criteri dels participants, que han estat ordenats de l'1 al 6: comerç i consum, educació, administració, teixit productiu, cultura i oci i mobilitat. Per tant i segons la seva selecció, el primer eix de treball ha estat el de comerç i consum, al que se li ha atorgat un temps de discussió d'uns 40 min, essent de 30 min per al segon dels eixos escollits (educació) i de 20 min. de dedicació per als altres dos treballats (administració i teixit productiu).

El facilitador ha fet una breu introducció a l'eix amb la metodologia següent: treballar eix a eix, amb els diferents objectius de cada eix de forma simultània, fins que els dos subgrups hagin estudiat i fet propostes per a tots els objectius. A cada subgrup se li han lliurat els 3 objectius en cartolines DIN A3 de colors, cadascun dels quals es referia a un dels àmbits d'actuació de la reforma horària.

Per tant, en aquesta sessió, de tres hores i mitja, ha permès arribar a debatre i fer aportacions d'un total de quatre eixos de la reforma horària: teixit productiu, educació, administració i comerç i consum. Tot i que no s'han tractat explícitament tots els eixos, en algun dels debats ha aparegut la qüestió de la mobilitat. Igualment, en alguns moments han discutit qüestions relacionades amb l'oci i la cultura, en especial els horaris actuals del 'prime time' a la televisió i les conseqüències derivades de la manca d'hores de son de la població.

Un cop acabades les contribucions grupals a cadascun dels eixos tractats, els dinamitzadors de la sessió han exposat els resultats i propostes dels grups. Tot seguit s'ha agraït l'assistència i el treball portat a terme, tancant la sessió.

1.3. Nombre participants/entitats

En total, han participat del taller 12 persones, distribuïdes en tres taules de 4 persones. A causa de que alguns participants han hagut de marxar abans de la finalització del taller, el debat del darrer eix (teixit productiu) s'ha realitzat en dos grups de 4 persones.

1.3.1 Perfil dels participants

La sessió celebrada va comptar amb la participació de 12 persones, d'Igualada (4), de Sant Martí de Tous (2), de La Torre de Claramunt (1), de L'Esquirol (1), d'Argençola (1), de Piera (1), d'Òdena (1) i de Montbui (1). La majoria de participants eren dones (58,3%) i tots menys un participant (nascut fora de la Unió Europea) eren nascuts a Catalunya. Les edats dels participants estaven compreses entre la franja dels 32 i els 60 anys.

Els participants hi assistien com a ciutadans interessats en el procés. Pertanyen a diferents associacions, com ara col·legis professionals, associacions empresarials, sindicats, entitats del tercer sector, associacions veïnals, associacions de mares i pares i associacions culturals.

Quant al nivell formatiu, cinc dels participants eren llicenciats/doctorats; quatre eren diplomats, un amb Batxillerat superior, un altre amb FP Grau superior i un darrer amb ESO/EGB/Batxillerat elemental/FP Grau mitjà.

Per últim cal esmentar que set dels participants es trobaven ocupats laboralment per compte d'altri, dos ocupats per compte propi, un altre que treballa per compte d'altri i alhora per compte propi i dues persones en situació d'atur.

1.3.2 Llistat entitats participants

Tot i que quasi bé totes les persones participants pertanyen a alguna o varies entitats, cap d'elles va participar del taller en nom o representació d'alguna entitat.

2. Aportacions dels participants

A continuació es mostren els resultats de la sessió, diferenciant, per a cada objectiu i eix MESURES FACILITADORES, POSSIBLES BARRERES i ALTRES CONSIDERACIONS.

2.1. EIX 1: TEIXIT PRODUCTIU

2.1.1. Objectiu 1: Compactar els horaris laborals

Mesures facilitadores	Possibles barreres
Coordinació amb els altres sectors , com per exemple el de la restauració, per tal que s'implementin mesures complementàries (plat del dia).	
Fixar les hores d'inici i de finalització de les reunions.	
Sensibilitzar associacions empresarials i sindicats sobre els beneficis i les avantatges de la compactació dels horaris.	

2.1.2. Objectiu 2: Flexibilitzar la jornada de treball

Mesures facilitadores	Possibles barreres
Fer una flexibilitat laboral pactada . Els treballadors s'han d'adaptar als canvis de producció que hi pugui haver, tant siguin pujades o baixades de producció, però això ha de ser en un marc regulat; és a dir, amb la flexibilitat necessària, però regulat i pactat ("Flexisuretat").	
Implantació de mesures de flexibilitat horària per fer compatible la vida laboral, familiar, personal i social de les persones; en concret, sempre que sigui possible, establiment d'horaris d'entrada entre les 7.30h i les 9.30h i de sortida entre les 16.30h i les 18.00h.	
Establiment de la jornada anual (anualització de l'horari i el calendari laboral), disposició d'hores de lliure disposició i del treball a distància (sempre que sigui possible) combinat amb el treball presencial (sense repercutir ni sobre el nivell retributiu, ni sobre la carrera professional a l'empresa, ni sobre el volum d'hores treballades), tenint present els riscos laborals vinculats a aquesta pràctica.	
Creació de sistemes de control personal del temps transparents i dels comptes del temps. Pel que fa als comptes del temps, seria bo prioritzar els de caràcter anual o plurianual, atès que incorporen	

una visió longitudinal de la trajectòria professional de les persones treballadores.	
Apostar, sempre que sigui possible, per una flexibilitat horària d'entrada i de sortida compensable en la setmana o fins i tot en un període més llarg.	
Impulsar, pel que fa al treball a torns, mesures com la rotació de llocs de treball i la polivalència funcional del personal , ja que podrien ser factors que facilitessin la implantació d'una certa flexibilitat en el temps de treball.	
Preveure mesures que facilitin i protegeixin la flexibilitat , en les baixades i pujades de producció, dels treballadors, mitjançant la introducció de polítiques de protecció social reals, de manera que beneficiïn a l'empresari i considerin el benestar físic psíquic i social dels treballadors.	
Implementar el treball per objectius . Incentivar als restaurants per a que ofereixin ofertes segons l'hora del dinar.	

2.1.3. Objectiu 3: Aconseguir unes organitzacions més productives

Mesures facilitadores	Possibles barreres
Intentar programar les reunions en horari de matí, preferiblement a primera hora.	La no fixació d'objectius concrets i avaluables El presencialisme endèmic
Un lideratge clar , amb capacitat d'implementar mesures.	

2.2. EIX 2: EDUCACIÓ

2.2.1. Objectiu 1: Establir una franja horària educativa escolar i extraescolar de 8 a 19h (escola)

Mesures facilitadores	Possibles barreres
Escurçar el migdia escolar , franja horària en la que es fa l'àpat del dinar.	Els horaris laborals de les famílies si no s'ajusten als horaris escolars que s'estableixin. Necessitats quant a infraestructura, equipaments i serveis dels menjadors escolars . Necessitats d'una major cobertura quant a beques menjador.
Oferir des del menjador escolar un dinar més lleuger i, conseqüentment, més ràpid (plat únic).	
Flexibilitzar els horaris de cada cicle a l'hora del menjador .	
Incorporar i integrar les activitats extraescolars a l'entorn escolar (coordinació del lleure educatiu). Es planteja que aquestes activitats es realitzin a l'escola, a continuació de l'horari lectiu, facilitant d'aquesta forma que hi puguin accedir més persones.	
Millorar l' organització i la coordinació de	

les activitats extraescolars amb l'escola . Informar i sensibilitzar la població dels beneficis dietètics i nutricionals de fer un esmorzar saludable que proporciona major energia,	
Racionalització del calendari lectiu.	
Altres consideracions	
La Reforma Horària no contempla, dins la seva teorització, la pauta horària dels infants que es troben a la franja de 0-3 anys, tenint en compte que caldria reduir el nombre total d'hores que els infants passen als centres per tal que hi hagués més temps per relacionar-se amb la família.	
L'horari de l'escola pública i de l'escola concertada hauria de ser igual.	

2.2.2. Objectiu 2: Compactar l'horari escolar (institut)

Mesures facilitadores	Possibles barreres
Establir que la franja horària per a l'àpat del dinar sigui entre 12 i 13h i que es faci dins el centre educatiu.	Els hàbits adquirits per moltes famílies (oci, alimentació...) i, especialment, pels adolescents . L'oposició del professorat dels centres educatius públics davant la possibilitat que es modifiqui (ampliació) la seva jornada laboral.
Promoure que l'àpat del dinar sigui més lleuger (plat únic).	
Sensibilitzar als joves de la importància de fer un esmorzar complet a casa a primera hora del matí .	
Facilitar espais i serveis als Instituts per poder fer l'àpat de dinar amb carmanyola , tant per a alumnes com per a professorat.	
Realitzar tallers de cuina saludables als instituts per a què aprenguin bons hàbits alimentaris.	
Racionalitzar el calendari lectiu.	

2.2.3. Objectiu 3: Establir una franja horària de 8 a 19h (universitat)

Mesures facilitadores	Possibles barreres
Racionalitzar (reduir) la presencialitat dels programes acadèmics (combinació de sessions formatives on-line i presencials).	Existència de moltes realitats vitals molt diferents i allò que pot anar bé a uns, pot anar malament als altres.
Racionalitzar el calendari lectiu.	
Altres consideracions	
Donades les diferents realitats, es considera que les universitats haurien d'oferir una àmplia forquilla horària quant els seus programes formatiu.	
A l'hora de racionalitzar el calendari lectius es considera que caldria tenir en compte la qüestió del clima.	

2.3. EIX 3: ADMINISTRACIÓ

2.3.1. Objectiu 1: Generalitzar un horari compacte

Mesures facilitadores	Possibles barreres
<p>Adaptació del sector de la restauració als nous horaris dels àpats (dinars més lleugers proposant plats únics).</p>	<p>La inexistència d'espais habilitats per a fer els àpats (office).</p> <p>La previsió d'una negociació col·lectiva dura.</p> <p>La cultura organitzativa establerta des de fa molt temps.</p> <p>La resistència i les reticències al canvi per part del funcionariat.</p>
<p>Substituir la pausa de l'esmorzar per la del dinar.</p>	
<p>Facilitar espais adequats al centre de treball per fer els àpats.</p>	
<p>L'administració pot oferir al ciutadà els serveis en horari compactat segons la reforma horària, alhora que pot donar servei un dia a la tarda per facilitar les gestions. En aquest sentit, l'administració ha de facilitar encara més l'accés a gestions online</p>	

2.3.2. Objectiu 2: Potenciar i agilitzar el e-govern

Mesures facilitadores	Possibles barreres
<p>Realitzar campanyes de sensibilització sobre les avantatges de fer ús de l'administració electrònica i tecnològica.</p>	<p>La fractura digital que es presenta quan un sector de la ciutat queda exclosa de les noves tecnologies de la informació i la comunicació (barreres informàtiques).</p> <p>La deficient usabilitat de certes plataformes de tramitació.</p>
<p>Discriminar positivament les operacions electròniques (tràmits i gestions) que es facin i, per exemple, que hi hagués una rebaixa o descompte de l'import de les taxes a satisfer.</p>	
<p>Facilitar la burocràcia i les transaccions electròniques.</p>	
<p>Realitzar accions formatives dirigides a les persones usuàries, sobretot a la gent gran.</p>	
<p>Garantir una usabilitat idònia dels programes informàtics que conformen l'administració electrònica.</p>	
<p>Simplificar els mètodes d'identificació digital i que els certificats siguin vàlids i d'ús generalitzat.</p>	
<p>Disposar d'un complet catàleg de serveis públics publicat en diversos formats i ben difós a la ciutadania.</p>	

2.3.3. Objectiu 3: Humanitzar els horaris dels actes públics i racionalitzar els calendaris i horaris dels càrrecs electes i directius

Mesures facilitadores	Possibles barreres
<p>Programar els actes públics de les administracions tenint en compte els críters que proposa la Llei de la Reforma Horària.</p>	<p>Els càrrecs electes tenen, en molts casos, dues ocupacions o una ocupació laboral quasi completa fora de l'administració.</p>
<p>Fer les reunions de treball dins la franja horària de 9:00 a 12:00h i els actes públics dins la franja de 16:00 a 19:00.</p>	

2.4. EIX 4: COMERÇ I CONSUM

2.4.1. Objectiu 1: Humanitzar els horaris comercials (7 a 19:30h)

Mesures facilitadores	Possibles barreres
Analitzar de manera sectorial en quins models de negoci es pot reduir la forquilla horària (sobretot la de tancament).	
Conèixer les necessitats locals quant a consum i comerç mitjançant la realització d'estudis de mercat.	
Sectoritzar els horaris en funció del producte.	
Unificar criteris en l'horari dels comerços per poblacions o barris.	Uniformitzar els horaris completament , de tot tipus de comerç i de tots els territoris.
Repensar la llei del comerç quant a horaris tot afavorint el petit comerç .	La resistència de canviar els hàbits .
Modificar els horaris comercials tenint en compte els següents paràmetres: <ul style="list-style-type: none"> - Avançar l'horari d'obertura al matí ($\approx 9h$). - Escurçar l'horari de tancament del migdia tot avançant l'horari d'obertura a la tarda ($\approx 15:30h$). - Avançar el tancament al vespre ($\approx 19:30h$). 	El creixent hàbit de consum quant a horaris: de 12:00 a 14:00h i de 19:00 a 20:00h. La costum de tancar al migdia . La idea que instaurar jornades compactes limita la compra del migdia de la població.
Crear alternatives horàries , com la de disposar d'un dia a la setmana amb obertura horària diferent (un dia obert al migdia, per exemple).	La competència de les grans superfícies que demanen ampliar encara més la forquilla horària.
Penalitzar el consum energètic a les hores centrals de dia.	
Formar el petit comerç en tècniques de venda.	
Efectuar descomptes en impostos als comerços que implementen mesures per a la conciliació de la vida laboral i familiar.	

Altres consideracions

Portar a terme campanyes formatives per als comerciants per desmentir falsos mites com "més hores obert més vendes".

2.4.2. Objectiu 2: Fomentar hàbits de compra alineats amb els nous horaris

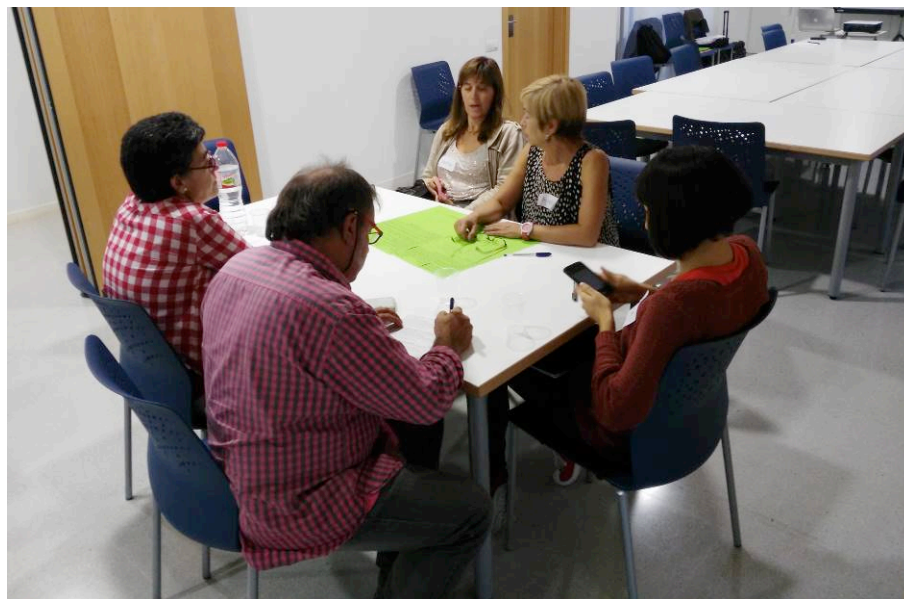
Mesures facilitadores	Possibles barreres
Fomentar els bons hàbits en la compra d'alimentació .	
Incentivar amb mesures positives (descomptes, serveis...) hàbits de compra alineats amb els nous horaris.	
Fomentar que les persones amb horari flexible evitin les hores puntes dels comerços.	La reticència de les grans superfícies a no voler fer canvis que suposin una possible pèrdua de competència.
Fer ofertes comercials a les hores centrals del dia per incentivar el consum en aquesta franja horària.	

<p>Fomentar el producte i el comerç de proximitat,</p> <p>Racionalitzar la compra mitjançant llistes de planificació, temps previst...</p> <p>Adaptar els horaris dels mercats municipals als nous hàbits de consum i que ofereixin nous serveis, com el de restauració dins les parades o venda de productes més elaborats.</p>	
Altres consideracions	
<p>La manca d'aparcament gratuït als eixos comercials dificulta l'accés del consumidor al petit comerç.</p>	
<p>Habilitar i/o facilitar espais per a la custòdia d'infants en zones comercials.</p>	
<p>Fer campanyes de sensibilització dirigides tant al client com al comerciant per sensibilitzar i convèncer dels beneficis del canvi d'horaris.</p>	

2.4.3. Objectiu 3: Adaptar-se als hàbits de compra a una societat diversa

Mesures facilitadores	Possibles barreres
<p>Augmentar i millorar les compres de comanda on-line i servei a domicili.</p>	<p>Dificultat a l'hora d'accedir a segons quins comerços.</p>
<p>Realitzar campanyes informatives per incentivar el comerç de proximitat.</p>	<p>La publicitat continua de les grans superfícies que encamina el consumidor cap a aquest tipus de compra.</p>

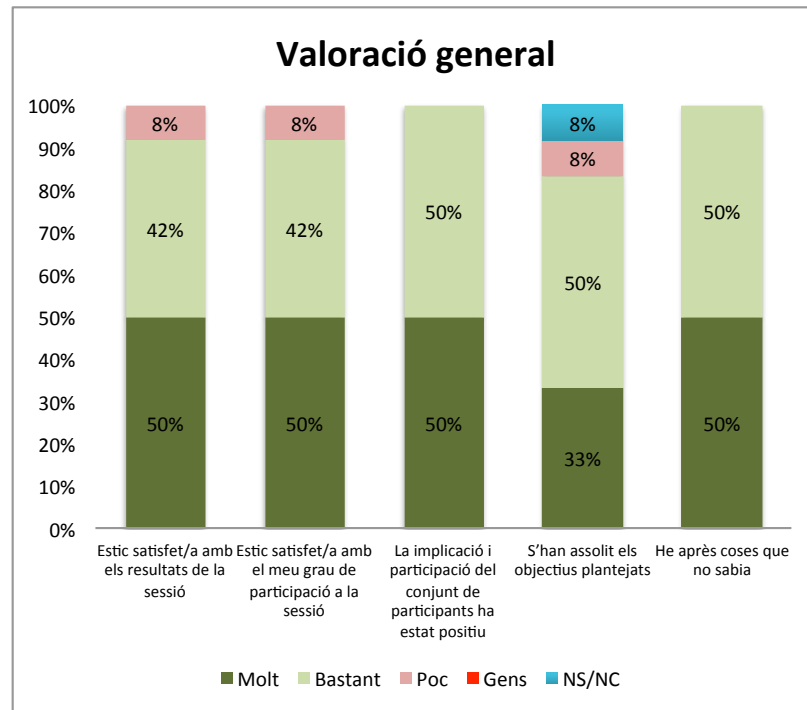
ANNEX I. Recull fotogràfic

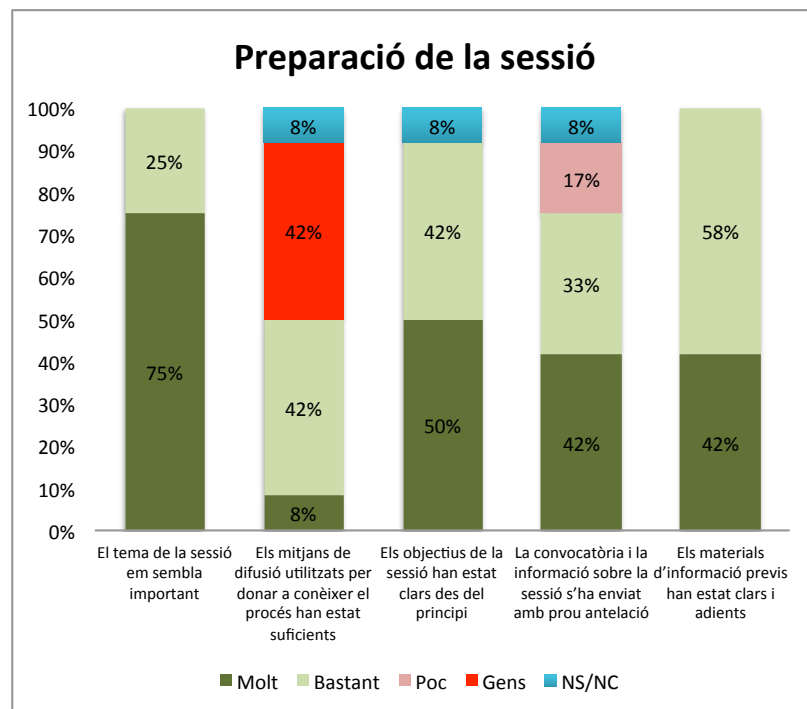
ANNEX II. Resultats avaluació sessió

Valoració de la sessió

En termes generals, la sessió ha estat valorada positivament. Tots els ítems han estat valorats com “Molt” o “Bastant”, amb l'excepció dels ítems relatius a la satisfacció dels resultats de la sessió i del grau de participació (1 persona, l'ha valorat com “Poc”). Quant a l'assoliment d'objectius, 1 persona l'ha valorat com “Poc” i una altra no hi ha respòs.

Preparació de la sessió

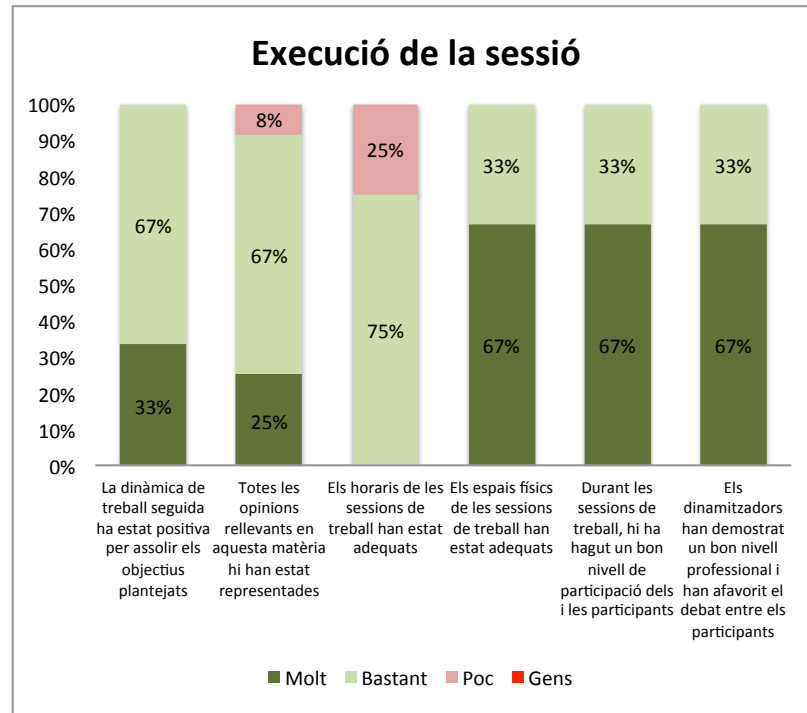

La valoració quant a la preparació prèvia del taller ha estat també positiva excepte per a l'ítem “Els mitjans de difusió utilitzats per donar a conèixer el procés han estat suficients”,

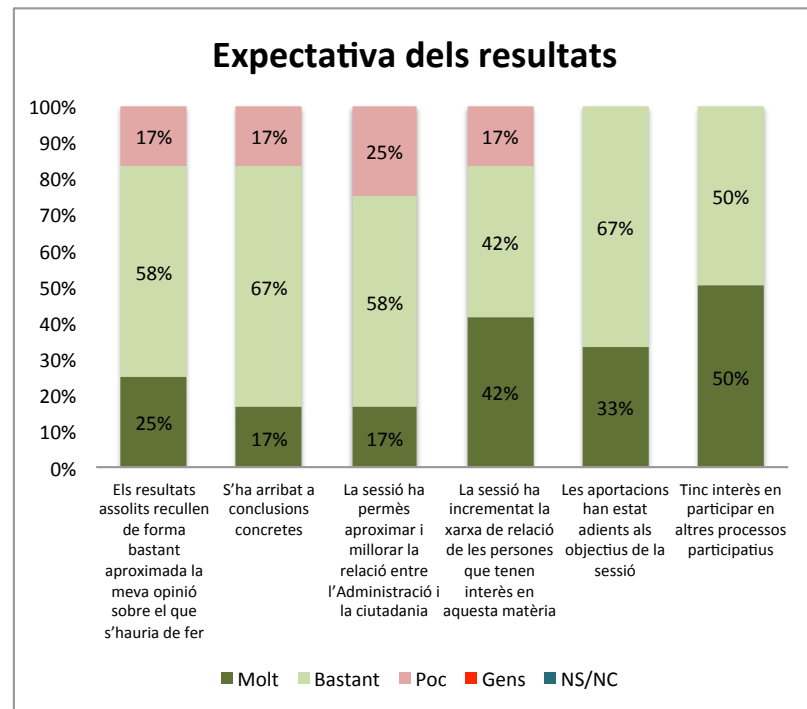
on un 42% (5 de 12 participants) el valora com a “Gens”. UN 17% (2 participants) han valorat com “Poc” l’ítem relatiu a si la convocatòria i la informació sobre la sessió s’ha enviat amb prou antelació.

Execució de la sessió

Destaca el fet que un 25% dels participants (3 persones) valoren com “Poc” l’ítem “Els horaris de les sessions de treball han estat adequats”. La resta d’ítems tenen una valoració positiva.

Expectativa dels resultats

Majoritàriament, tots els ítems han estat valorats com “Bastant”. Un 17% (2 participants) han valorat com “Poc” els ítems relatius a que els resultats recullen l’opinió sobre el que s’ha de fer, sobre si s’han arribat a conclusions concretes i sobre si ha incrementat la xarxa de relació de persones que tenen interès en la matèria. Un 25% (2 participants) valoren com “Poc” el fet que la sessió permeti aproximar i millorar la relació entre l’Administració i la ciutadania.

Convocatòria

La procedència de la convocatòria ha estat diversa, predominant “Internet”, “Ajuntament” i la “Meva entitat”,

